

En utskrift från nwt.se.

Boken *Hårda tider*, som rör finanskrisen som började 2008, tar bland annat upp hur värmlänningarnas hälsa påverkades. Redaktörer för boken är Bengt Starrin, professor i socialt arbete, Ulla Rantakeisu, universitetslektor i socialt arbete, Staffan Janson, seniorprofessor i folkhälsovetenskap och Marina Kalanders Blomqvist, folkhälsoanalytiker hos landstinget. FOTO: DANIEL LARSSON

Så påverkade krisen värmlänningen

VÄRMLAND: Ny bok granskar effekterna

Hur påverkade finanskrisen värmlänningarna?

På flera sätt, visar en ny bok.

Bland annat ökade den psykiska ohälsan under perioden.

Finanskrisen började i USA 2007–2008 och spred sig till slut till Värmland.

Men vilka effekter fick den?

Ett antal personer kopplade till Karlstads universitet har tittat på krisen ur flera olika perspektiv, och resultaten publiceras nu i boken *Hårda tider*.

Påverkades genom anhöriga

Många värmlänningar drabbades som en direkt konsekvens av krisen. De förlorade jobben och gick in i arbetslöshet – men långt fler påverkades, enligt Bengt Starrin, professor i socialt arbete.

Framtidstron kunde till exempel bli sämre även bland dem som fick behålla sina jobb.

– Effekterna för den enskilde individen har inte bara att göra med om man själv drabbas, utan om någon närstående drabbas. Man är inte alls okänslig för det, säger Bengt Starrin.

– Och en ganska stor del av värmlänningarna hade någon närstående som drabbades, blev uppsagd, arbetslös eller fick ekonomiska problem.

En enkätundersökning som gjordes bland 2 000 värmlänningar under 2010 ligger till grund för flera kapitel i boken.

I undersökningen framgår att den psykiska hälsan påverkades hos många under åren

2008 till 2010. Många mådde sämre och uppgav i enkäten att de till exempel kände oro eller nedstämdhet.

Här går trenden igen – det var inte bara de som förlorade jobben som påverkades.

– Vi kan se att den psykiska hälsan även sjönk bland dem som arbetade. Det kan ha många förklaringar, men man kan tänka sig att de till exempel oroar sig för att bli arbetslösa. Eller att det finns anhöriga som är arbetslösa, säger Marina Kalander Blomqvist, folkhälsoanalytiker hos landstinget.

Minskade snabbt igen

Andelen värmlänningar som mådde sämre psykiskt minskade dock ganska snabbt efter 2010 och var snart på en nivå som före krisen, enligt undersökningen.

När den trenden upptäcktes började man även att granska antalet självmord. Det visade sig att även de ökade markant under perioden – men bara bland männen.

– Det visade exakt samma mönster, kan man säga. Man kan inte med säkerhet säga vad som orsakat det. Men samvariationen finns där.

– Det sjunker till en mer normal nivå när vi mäter igen 2010 och 2011.

Vilken nytta kommer ni ha av den här informationen?

– När det gäller psykiska ohälsan så gör landstinget en stor satsning. Psykiatrin har verkligen uppmärksammat det här, att man kanske får en större andel med psykisk ohälsa och behöver ha resurser att bemöta det. Så man inte står där när det händer och inte har någon beredskap, säger Marina Kalander Blomqvist.

Daniel Larsson
daniel.larsson@nwt.se
054-19 97 87

Fakta

Kort ur och om boken

2000 personer har fått frågan om hur krisen påverkade deras liv.

26 procent av barnfamiljerna säger att de fått det sämre efter krisen. En tredjedel har fått det bättre.

”Vi kan se att klyftor uppstod ganska snabbt efter finanskrisen”
Bengt Starrin, professor i socialt arbete.

Psykiska besvär ökade mellan åren **2008 och 2010**.

Antalet självmord bland män i Värmland nådde en topp **2009**.

27 procent av de arbetslösa som tillfrågades i undersökning hade minskat sina inköp av varor, jämfört med strax före krisen.

”Det ligger i vårt intresse att se hur vi kan bemöta en lågkonjunktur”
Marina Kalander Blomqvist, folkhälsostrateg.

Källa: Boken Hårda tider

Publicerad: I går: 20:30

© Copyright nwt.se. Detta material är skyddat enligt lagen om upphovsrätt. Utskrifter får endast göras för privat bruk. Mångfaldigande, kopiering, överlåtelse, försäljning, överföring eller varje annan form av utnyttjande av materialet - såväl för kommersiella som icke-kommersiella ändamål - är förbjuden utan skriftligt tillstånd.